

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIV.—LETO XXXIV.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), DECEMBER 4, 1951

ŠTEVILKA (NUMBER) 236

NOVI GROBOVI

MATHIAS J. GRDINA

Kakor smo že poročali, je v petek zjutraj ob 8.40 uri preminil v Key West, Fla., kjer se je nahajal na počitnicah, poznani Mathias J. Grdina. Bil je samski, star 63 let. Rojen je bil v vasi Prevala leta 1888, odkoder je prišel s svojimi starši v Ameriko, ko mu je bilo dve leti. Pohajal je šolo sv. Petra in njegovo prvo delo je bilo v stari Lake Shore Trust Co. banki, kjer se je izkazal posebno koristnega, ker je bil zmožen slovensčine kot angleščine. V prvi svetovni vojni je služil z 331. infanterijo in ob častnem odpustu, je imel saržo poročnika. Študiral je pravdo ter je nekaj let bil v odvetniški firmi z sedanjim okrajnim prosekutorjem Frank Cullitan. Sedaj je bil pomožni podpredsednik North American Bank Co. ter poslovođa podružnice na Waterloo Rd. Rad je posejal Florido, kamor je šel vsako leto na odih. Bil je član K. of C. 4. reda, društva Slovenec, št. 1 SDZ, društva sv. Jožefa, št. 169 KSKJ, Northeast Lions Club, Cleveland Post, št. 84 Veterans of Foreign Wars, Lake Shore Post, št. 273 A. L., Catholic Charities Corp., Cleveland Alumni Senate Delta Theta Phi Law Fraternity, Laymen's Retreat League, American National Red Cross, dramatičnega društva "Triglav", 3. reda sv. Frančiška in American Banking Institute.

Tukaj zapušta brate in sestre: John, Mrs. Nettie Kalish, Mrs. Alice Vidmar, Mrs. Anna Jakšic, Vitus, Louis in Mrs. Vera Virant. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 10. uri iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinovi, 1053 E. 62 St., v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Calvary.

VALENTINE MAKOROVICH

Včeraj je umrl na svojem stanovanju Valentine Makorovich, star 63 let, stanujoč na 546 E. 152 St. Doma je bil v vasi Agše pri Kanalu na Primorskem, kjer zapušta dva brata. V Ameriki se je nahajal 36 let in zapušta brata Franka ter več sorodnikov. Pogreb se vrši v sredo popoldne ob 1.30 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., na Highland Park pokopališče.

THERESA SINTIČ

Pogreb pokojne Therese Sintič se vrši v sredo ob 9. uri zjutraj iz Golubovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla ob 9.30 uri ter nato na pokopališče Calvary.

JOHN ŽNIDARŠIČ

Pokojni John Žnidaršič, čigar pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 9. uri iz Zakrjškevega pogrebnega zavoda, je bil doma iz vasi Podcerkev pri Starem trgu v Ložu.

Nov policijski

šef Clevelanda
Zupan Burke je imenoval Franka W. Storya za novega policijskega šefa Clevelanda. Story služi pri policiji že 36 let. Novi šef je napovedal program svojega dela in reforme v policiji.

NEMCI HOČEJO DENAR OD AMERIKE ZA OBOROŽENJE

BONN, Nemčija, 3. decembra—Če naj se ustanovi in oboroži nemška armada in podredi vodstvu generala Eisenhowerja, naj stroške te armade nosi Amerika. Za dvanajst nemških divizij, ki bi prišle v poštev, bi znašali stroški mobilizacije, vežbanja in opreme prvo leto \$14,000,000,000. Tako pravi poročilo iz nemških vladnih krogov kot odgovor na poziv Zapada, da naj se Nemci vključijo v obrambo zapadne Evrope.

Amerikanci v Evropi, ki poznajo vojaški in gospodarski položaj zapadne Nemčije, so istega mišljenja kot zapadni Nemci: Nemci lahko plačajo samo del stroškov, ki bodo nastali, če naj se pokliče v življenje nova nemška armada.

Nemci so predložili Amerikancem račun, da bodo plačali to leto \$1,580,000,000 kot stroške za zavezniško okupacijo zapadne Nemčije. Če bi se zavezniki umaknili iz Nemčije in bi Nemčiji ne bilo treba več vzdrževati te zasedbene oblasti, bi se stroški zasedbe v višini poldruge milijarde dolarjev lahko dali na razpolago za zgraditev nove nemške armade. Toda ta vsota pomeni le majhen del skupnih stroškov. Ostanek naj plačajo Amerikanci.

Zasedbene oblasti Zapada se bodo predvidoma umaknile iz Nemčije prihodnje leto. Pogoj je, da se pred tem prizna Nemčiji enakopravnost in popolna svoboda v notranji politiki Nemčije.

Harriman odletel v London

Poslanik W. Averel Harriman, ki je v zadnjem času zaposlen s finančno stranjo zapadno-evropske obrambe in s vprašanjem, koliko naj prispeva k tej zapadno-evropski armadi in obrambi Ameriki, je odletel iz Pariza v London. Za danes v torek je predvidena konferenca Harriman-Churchill, na katerem sestanku hoče Harriman izvesti definitivno vsoto koliko dolarjev potrebuje Velika Britanija kot posojilo. Omenja se vsota \$200,000,000, na katero bi Harriman pristal kot posojilo Amerike Veliki Britaniji.

Mesja za pilote v civilni aviaciji

Ameriška civilna aviacija potrebuje mnogo pilotov, obenem pa drugih moči za vse svoje postojanke po zemeljski obli.

Prosilec, ki bo sprejet v to službo, bo na stroške družbe premeščen na službeno mesto. Plača znaša \$2,750 do \$13,000 na leto, odgovarjajoče službi, katero kdo opravlja.

Tisti, ki bi imeli veselje do letalstva, se lahko zgledajo na Ohio State Employment Center, 747 Euclid Ave.

98 smrtnih žrtev prometa

S smrtnih Henryja Carringtona, ki je postal smrtna žrtev avtomobilske nesreče na E. 49 St., je število smrtnih prometnih slučajev v Clevelandu naraslo na 98 v primeri s 84 v istem času lanskega leta. Če bo šlo tako naprej, se bo prerokovanje, da bo imel Cleveland za božič sto smrtnih žrtev prometa, uresničilo že preje.

V Floridi

Poznani Mr. Frank Zajc iz Cornelia Ave. se je podal na odih v Florido, kjer namerava ostati preko zime. Prijatelji mu lahko pišejo na naslov 1729 N. W. 18 St., Miami 35, Fla. Pozdravlja vse prijatelje in znance.

V SMRT RADI DANAŠNJIH RAZMER NA SVETU ...

DETROIT, 3. decembra —Mrs. Gladys Wilson, stara 34 let in mati dveh otrok, sedem-letne Barbare in štiri-letne Patricije, se je vrгла z mostu nad reko Detroit v vodo, kjer je utonila. Nekaj časa po dejanju je bilo truplo potegneno iz vode.

Ko se je Mrs. Wilson sumljivo obnašala na mostu, je delavec, ki je bil tam zaposlen slutil, da se nekaj zlega namerava, je pristopil k njej in jo skušal pregovoriti, naj bo pametna. Ta intervencija ni nič zalegla.

Mož pokojne, 29-letni James Wilson, ki je uslužben na šoli v Detroitu kot namestnik ravnatelja, je izjavil o svoji pokojni ženi:

"Razmere v svetu, predvsem pa vojna na Koreji, so šle moji ženi toliko na živce, da je napravila samomor."

Na atomskem polju napredujemo

LAS VEGAS, Nevada, 3. decembra — "Na atomskem polju smo v spoznavanju atomske energije v zadnjem letu veliko bolj napredovali kot popreje. Samo v tem letu smo napravili na tem polju toliko kot v vseh letih, odkar se je začel leta 1945 prvi poskus z atomskim orožjem. Zaloge atomskega orožja se je povečala in imamo dvakrat toliko orožja, kakor smo ga imeli pred enim letom," se glasi izjava atomskega strokovnjaka Dr. Gravesa.

Dalje se poroča, da je Robert Oppenheimer, strokovnjak na atomskem polju, odletel v družbi treh svojih sodelavcev v Pariz. O njegovem potovanju in namenu tega potovanja ni izšlo nobeno obvestilo, ker da se—o tem ne sme poročati.

Pojavila se bo brezposelnost

FLINT, Mich., 3. decembra —Governer W. Williams je napovedal, da bo prihodnjo spomlad brezposelnost v Michiganu radi spremembe civilne v vojno industrijo narasla na 190,000.

Governer je napovedal, da bo obiskal predsednika Trumana in zahteval zvezno pomoč. Že sedaj znaša nezaposlenost v Michiganu 140,000. Nezaposlenost gre na račun spremembe civilne v vojno produkcijo. Treba je najti nove metode kako biti kos situaciji in kako dati državi puške a ljudem tudi kruha in masla.

V Chicago

Danes sta se podala poznana Anton Jankovich in Frank Zaggar iz Chicagaw Ave. na obisk in po opravkih v Chicago in Waukegan, Ill. Spotoma bosta obiskala glavni urad SNPJ, Center, Slovenski narodni dom v Waukeganu in če bo čas dopuščal, tudi sosednjo naselbino Milwaukee in West Allis, Wis., kjer se nahaja lep Arcadian Park, kjer se milwaški Slovenci zbirajo kakor clevelandski na izletniških prostorih SNPJ.

V zadnje slovo

Pevci Glasbene Matice bodo nocoj ob 9. uri zapeli žalostinko ob krsti pokojnega Matt J. Grdina v pogrebem zavodu A. Grdina in sinovi, 1053 E. 62 St.

Vzhod in Zapad morata sodelovati: dosedanje pogodbe so le pesek v oči

Mladi ljudje kupujejo hiše

Težko je plačevati dolg na hiši na stara leta, ko se prejema le pokojnina ali iz "Social Security" ali od drugod. Do tedaj, ko naj se uživa pokojnina, ki je komaj zadostna le za golo preživljanje, mora biti hiša že plačana.

Narodna zveza za gradnjo stanovanjskih hiš trdi, da je povprečna starost tistih, ki kupujejo ali si dajo zidati nove hiše—31 let, oziroma, da je mnogo bolj nizka, kakor pa je bil to slučaj pred približno 20 leti. Mlada oziroma zrela doba in naslednja leta, ko naj se dela in dolg na hiši odplačuje, dovede do cilja, da je najkasneje pri 65. letih, ko gre delavec v pokoj, dolg na hiši popolnoma poplačan.

IZLETNIŠKI ČOLN SE PREVRNIL

SAN DIEGO, Cal., 3. decembra—Izletniški čoln, ki je imel na krovu večjo družbo, se je prevrnil. Posledica: štirje mrtvi, nekatere izletnike še iščejo. Rešeni so bili štirje moški in en deček. Ker je bilo, kakor poroča policija, v čolnu 12 oseb, je po vsej verjetnosti računati skupno s sedmimi smrtnimi žrtvami.

Štiri in pol milijona Nemcev v Rusiji

Nemški Rdeči križ poroča, da je v Sovjetski zvezi še vedno okrog štiri in pol milijona Nemcev. Med temi je 1,480,000 bivših vojakov, 3,000,000 pa civilistov. Po vojni sami so odvedli Sovjetje v notranjost Sovjetske zveze kakih 1,500,000 oseb. Nemci so naseljeni v vseh mnogih taboriščih pod sovjetskim soncem od Ukrajine do konca Sibirije. Ob sibirski železnici se nahaja 800 taborišč, kjer biva 190,000 Nemcev.

Število mrtvih, ki so umrli v teh taboriščih, znaša po tem poročilu 400,000, število vrnjenih pa 35,000. Kakih 100,000 Nemcev je takih, o katerih manjkajo vsaki podatki iz Sovjetske zveze.

DVA JAJCA ZA ENEGA

WORCHESTER, Mass., 3. decembra —Mrs. Samuel Zukas je pripravljala potico in pri tem ubila jajce. Na svoje začudenje je dobila v tem jajcu še drugo jajce z lupino in notri v jajcu rumenjak in beljak.

"POPCORN" DONAŠA LEPE DENARJE

Proizvajalci "popcorn" so izkazali lep dobiček. Obiskovalci kinov so lansko leto potrošili za "popcorn" \$193,000,000.

V nedeljo, 9. dec.

vprižori
Dramatično društvo
"IVAN CANKAR"
KRASNO IGRO
"EKVINOKCIJ"

v počast igralki in pevke
Josephine Millavec-Levstik
na odru
SLOV. NAR. DOMA
na St. Clair Ave.
PRIČETEK OB 3.30 POPOLDNE

POSLANIK FOSTER DULLES O VLOGI AMERIKE NA VZHODU

"Sklenjene pogodbe na Pacifiku, ki hočejo dati varnost temu predelu sveta, pomenijo izredno malo v primeri s tem kakšna je obča nevarnost na Pacifiku in v Aziji. Če nismo mogli napraviti več, je vzrok v tem, ker imamo opravka z ogromnimi ovirami, ki so napotu, da ne pride do skupne varnosti v tem važnem področju sveta," je trdil John Foster Dulles, ko je govoril pred izbrano clevelandko publiko v hotelu Statler.

Ena izmed ovir, da ne pride do mirnega ozračja na Pacifiku v obče, je tudi strah pred ponovnimi japonskimi napadi. Te napade bi bilo v bodoče zatreti v kali. Toda po mnenju Dullesa se je Japonska ozdravila in nima več slavoheleja, da bi zavajevala Azijo. Tisti, ki se bojijo novih japonskih vpadov, bodo potolaženi, če se poglobijo v mirovno pogodbo z Japonsko.

Amerika bo morala sodelovati pri bodoči obrambi Japonske in na ta način z ameriškim orožjem v tem območju Japonska sama ne bo predstavljala napadalne grožnje.

Vzhod sovraži Zapad

Poslanik Dulles je v svojih nadaljnjih izjavah orisal čuvstva Vzhoda do Zapada, katera čuvstva so prevzeta sovražstva. Le tako ako bo Zapad predvsem Amerika sodeloval z Vzhodom kot enak z enakim, je moč predvideti učinkovito sodelovanje z azijskimi ljudstvi.

Azija je območje, na katerega skrbno pazijo Rusi in na katerega so pozabili Amerikanci. To je ruska politika do Azije.

Sovjeti se približujejo Japoniji. Bodoči meseci bodo kritični in zelo pomembni v odnošaji do Japonske. V kratkem se bo končala ameriška okupacija Japonske, ameriške vojne sile pa ostanejo na Japonskem, da bi se ta država ne znašla kar naenkrat v praznini. Toda v tej dobi bo prenehala ameriška vloga za vojevalcev in oblastnikov in bo morala Amerika postopati z Japonci kot svobodnim in enakim narodom v sodelovanju pri ohranitvi mednarodnega mira in varnosti.

Vsa Azija čaka na razvoj dogodkov

Azija je v napetem pričakovanju, kaj se bo zgodilo. Indija je v primer odklonila svoj podpis na mirovni pogodbi z Japonsko, ker ne verjame, da bi mogli Amerikanci sodelovati z Japonci kot enakopravnimi.

Geslo "Azija Azijcem," ki je geslo Kitajcev, ima za cilj, da se vsi zapadnjaki poženejo iz Azije. Če bi do tega prišlo, bi spričo režima na Kitajskem pomenilo, da naj bo Azija prihranjena le—Rusom.

Mednarodni komunizem zna izrabiti občutljivost Vzhoda v njegovem sovraštvu do Zapada. Najmanjše praske v življenju Vzhoda in Zapada napihnejo kot dogodke prvovrstnega pomena.

Ravnanje Amerike s Filipini je bilo za Ameriko velika pridobitev. Pri vsem tem pa je treba predložiti ljudstvom Azije, da jim preti nevarnost le od sovjetskega imperializma, je končal poslanik Dulles.

Kakšna navodila so bila izdana na Koreji

TOKIO, 3. decembra —Dopisni urad agencije AP je podal po vojaški oblasti cenzurirano poročilo o navodilih, ki so bila izdana na Koreji, potem ko je bil dosežen dogovor o liniji na korejskih bojiščih, kjer naj bi se ustavile sovražnosti.

Poveljnik general John W. O'Daniel je podpisal tole povelje: Ogibati se žrtvam, upoštevati dogovor, držati dosedanje pozicije, pošiljati le izvidniške patrulje, nobene ofenzive, z ognjem odgovarjati le na ogenj, ne izpostavljati se sovražniku, pokazati vso pripravljenost, da se spoštuje dogovor o sklenitvi sovražnosti.

Črni dnevi v Egiptu

KAIRO, 3. decembra —Med britanskimi in egiptskimi četami, vzdolž Sueškega prekopa, je prišlo do krvavih spopadov. Egiptsko poročilo trdi, da je bilo v teh spopadih na obeh straneh 29 smrti. Nasprotno zatrjujejo Britanci, da znaša število smrtnih žrtev na obeh straneh le 11.

Egiptska vlada poroča, da je bilo nadalje 68 Egiptčanov ranjenih.

Prvič, odkar vlada egiptsko-britanska kriza, se poroča tudi o vojnih ujetnikih. Britanci so zajeli 25 Egiptčanov in jih držijo kot vojne ujetnike.

BOJI NA KOREJI Z IZKRCANJEM

SEOUL, Koreja, 3. decembra —Britanski oddelek, ki je bil podpiran po ameriških marinah, se je izkrcal 130 milj za komunistično linijo in napadel komunistične transporte in zveze.

Tudi v zračnih operacijah se je opazilo večjo živahnost. Komunisti so preleteli v večjih skupinah južno Korejo. V letalskih bojih zavezniško letalstvo ne poroča o svojih izgubah, pač pa o izgubah starih komunističnih letal.

Kitajci so iztrgali zaveznikom otok na severno-zapadni Koreji z naskokom kakih tisoč Kitajcev.

Pododbor delegacije, ki se pogaja o nadaljnjih točkah premirja, zaseda redno dalje.

NEMCI KUPUJEJO V AMERIKI TOBAK

WASHINGTON, 3. decembra —Nemci bodo kupili v Ameriki v prvih šestih mesecih prihodnjega leta za \$36,000,000 tobaka v Ameriki.

Ta vsota pomeni, da bodo sedaj Nemci potrošili za nakup tobaka v Ameriki \$8,660,000 več, kakor so izdali v zadnjih treh proračunskih letih za nakup tobaka.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROCNIN)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

TITOIZEM NA ČESKEM?

(2)

Sovjetski imperializem je totalitaren v zunanji politiki in na tujem, kakor je totalitaren doma. Če je padel Slan- sky, ga je vrgla Moskva, ne pa Praga. Vrgla ga je kot taj- nika stranke in kot člana vlade.

Ne bo v bistvu razlike med politiko sovjetskega im- perializma do Poljske in med ono, ki jo vodi do Češkoslo- vaške. O Poljski je znano, da so Sovjeti v njeni upravi zastopani direktno in ne samo kot svetovalci. Ruski gene- rali zavzemajo vladina mesta, predvsem pa vse najvažnej- še položaje v poljski vojski. Če je šlo in je moralo iti po tej poti na Poljskem, zakaj naj bi delala izjemo Češko- slovaška?

Sovjeti so začeli na Češkem osvojevalno in imperiali- stično politiko prav od vsega začetka, ko so začeli uveljav- ljati svoj vpliv v tej deželi. Ko so se razpisale volitve, je priredila sovjetska vojska za časa volitev, predvsem pa na dan volitev, velike vojaške manevre ravno na Češkem. Iz- govor je bil, da gre le za premikanje sovjetskih čet iz so- vjetske zasedbene zone v Avstriji v ono v vzhodni Nemčiji. V resnici je šlo za sovjetsko intervencijo, da bo izid volitev ugoden za češko komunistično stranko.

Na zapadnem Češkem je svetovno znano letovišče Karlove Vary, še bolj z nemškim naslovom Karlsbad. Zdravilno letovišče, ki je bilo poklonjeno v dar (tako se je formalno glasilo od češkoslovaške vlade) Sovjetom za ved- no kot lastnina, ni samo središče letovanja in počitnic, marveč za Sovjete izredno važen zunanje-politični center. Iz Karlsbada ali Karlovih Varov se lahko vrže oko na bližnjo nemško Bavarsko, kjer je ameriško-nemška zona. V tem centru se zbirajo poročila kaj delajo Amerikanci v Nemčiji. Iz tega centra vodijo niti sicer malo bolj oddalje- no, vendar za današnje komunikacijske razmere in ceste ne predač v vzhodno Nemčijo, ki je itak pod sovjetsko upravo. V tem sklopu so strnjene vezi s Prago in s tem kontrola nad Češko samo.

Toda ne samo to! Ne daleč v stran je drugo znano češko letovišče Jachimov. Jachimov je slovanskemu svetu, predvsem naslednikom bivše avstro-ogrske monarhije, znan kot kraj, kjer se je sestajalo vodstvo predvojne poli- tične tvorbe Male antante, katere član sta bili tudi Jugo- slavija in Češkoslovaška. Toda Jachimov ni znan samo kot letovišče, kot kraj spominov na zborovanja Male antante, marveč tudi kot kraj, kjer se koplje dragocena ruda uran, važen v produkciji atomske bombe. Tudi to območje je v absolutni posesti in upravi Sovjetov in imajo Čehi toliko besede, v kolikor morajo dati na razpolago delovno silo, ki se največ v obliki obsojenih na prisilno delo rekrutira iz čeških vrst.

Ne ravno daleč od teh krajev proti vzhodu je tudi Plzen. Večina pozna Plzen po svetovno znanemu pivu. Vo- jaki in diplomatje gospodarstveniki in politiki ga poznajo bolj kot industrijsko središče. Kot takega ga poznajo tudi Sovjeti. Plzen pomeni za Češko, sedaj za Sovjete, tovarno znano pod imenom Škoda, kjer se fabricirajo topovi in vse vrste drugega orožja. Kapaciteta teh tovarniških objektov je toliko, da se je po njej zahotelo tudi Hitlerju, vkljub temu, da je imel v Kruppovih tovarnah v Porurju skoraj neusahljiv vir za dobavo orožja svoji vojski.

Češka je tudi sicer za Sovjete izredno važno področje. Dežela, kjer si stojita v ravnovesju industrija in agrari- zem. Sicer so morali zapustiti sudetski Nemci svojo domo- vino severno Češko in se izseliti v Nemčijo, toda tovarne so ostale. Premoga, ki leži v osrčju Češke ob češko-nemški meji, ni bilo mogoče odnesti s seboj. Gozdov severne Če- ške ni bilo mogoče izsekati kar na mah in les odpeljati. Voda gre svojo pot naprej in zajezeno vodne gonilne sile v industriji niso izhlapele. Severno od Češke je vzhodna Prusija, ki je v sovjetski oblasti. Preko svoje zone v Av- striji držijo zvezo z ostalimi satelitskimi državami preko Madžarske tja v Romunijo in Bolgarijo. Prometna sred- stva so bila v Češkoslovaški že preje odlična. Novi kapitali niso potrebni in je izkoriščavanje teh sredstev povsem nor- malno. Iz Češke vodi pot preko Slovaške v Ukrajino in je s tega splošnega vidika gledano Češka za Sovjetsko zvezo prvenstvenega pomena.

Ne pozabimo: Kamor so ukorakali Sovjeti, tja so pri- šli kot osvajačevalci in zahtevali vojno odškodnino. Ta od- škodnina je draga in vsakdo jo je moral plačevati in je bila med temi dolžniki sovjetskih izkoriščevalcev tudi Jugo- slavija. Češka ni bila in ni izvzeta. L. Č.

UREDNIKOVA POŠTA

Mladi pevci bodo

zopet peli

CLEVELAND, Ohio — V ne- deljo, 9. decembra bo nam v Slo- venskem delavskem domu na Waterloo Rd. zopet pel Mladin- ski pevski zbor. Ta edini Mla- dinski zbor, pri katerem so naši mali pevci in pevke, bo podal lep koncert, kateremu bo sledila pristna domača zabava. Za ples se plesalci kar pripravite na dobro zabavo.

Zavedni rojaki in rojakinje, pridite na ta koncert in poma- gajte temu edinemu še obstoje- čemu mladinskemu zboru v Clevelandu (in menda sploh v Ameriki), saj bomo pomagali naši lastni mladini, ki je kri na- še krvi. Vse to je ne samo lepo, ampak tudi častno, da podpira- mo našo mladino, dokler je ima- mo v naši sredi, da je nam v po- nos in prijetno zavest, da se za- nima za našo kulturo. Ako jo bomo zanemarili, se bo porazgu- bi, bo nam v sramoto.

Koliko se starši teh otrok in odbor Mladinskega pevskega zbora trudijo, da se vsako leto poda po dva koncerta in še ka- kovo drugo zabavo, ki privabi mladino, da vzdržuje pri zboru. Ali mislite, da so te žrtve niče? Zato pa rečem, najmanj kar more občinstvo storiti je, da te malčke vsaj poseti ob priliki koncerta, kakršen bo v nedeljo. In vstopnina za par ur dobrega užitka je malenkostna — samo 75 centov. Program se prične ob 3.30 uri popoldne. Ko bi se vsi zavedali, kaj pomeni naša slo- venska pesem za kulturo, bi bila v resnici dvorana Slovenskega delavskega doma za tako priliko premajhna.

Poleg lepega vspeveda, ki ga nam bodo mali pevci in pevke podali, bodo kuharice po pro- gramu servirale okusno večerjo in druga okrepčila. Zato ste še enkrat prijazno vabljeni vsi skupaj — pridite na prireditev Mladinskega pevskega zbora Slovenskega delavskega doma v nedeljo, 9. decembra. Pričetek ob 3.30 uri popoldne.

S pevskim pozdravom,

Anton Jankovič.

Letna seja društva Lipa št. 129 SNPJ

CLEVELAND, Ohio—Cen- jemu članstvu našega društva naznanjam, da bo naša glavna letna seja v nedeljo, 9. decem- bra ob 1. uri popoldne v navad- nih prostorih.

Dolžnost vsakega člana in članice je, da se vsaj enkrat na leto udeležijo seje, posebno pa te, ki bo glavna seja in bodo volit- ve odbora za leto 1952. Slišali boste razna poročila o poslova- nju v preteklem letu. Zapomni- te si, da kar se sklene na letni seji, ostane sklep za celo leto. Ker je vaša navzočnost potreb- na in čim več nas je na letni seji, tem lažje se kaj dobrega ukrene v korist društva in SNPJ. Po seji bo malo okrepčila. Pridite polnoštevilno — na svi- denje na glavni seji dne 9. de- cembra! Sestrski pozdrav,

Mary Stokel, tajnica.

Bliža se deveti december

CLEVELAND, Ohio — Zelo me je razveselilo, ko sem slišal veselo novico, da se dramsko društvo Ivan Cankar pripravlja za igro, s katero bo počastilo svojo igralko Josie Milavec-Lev- stik. Nič več kot prav je, da se spomnimo tudi naših domačih talentov. Nešteto drugih gostov smo že imeli in jim izkazali čast, torej, zakaj ne bi izkazali svoje priznanje tudi našim talentom kot je Josie Milavec-Levstik. Mnogokrat je že sodelovala pri igranju in petju.

Spominjam se je kot 14-letno dekle, ko je pela za Republican- sko združenje, in to je bilo, če se ne motim, na Kasteljevi far- mi. Od tistega časa je bila stal-

no v naših vrstah, prispevala je svoj delež kadarkoli je bila na- prošena. Odsotna je bila samo za časa bolezn. Veliko je pripo- mogla tudi za časa, ko so se vršili semnji za Slovenski na- rodni dom na St. Clair Ave. Ta- ke igralke in pevke kot je ona, mislim, da jih ni dosti med na- mi. Govori prav lepo slovenšči- no, čeprav ni imela šole v slo- venščini, zato je še toliko bolj hvalevredno, da upošteva mo- še slovensko-ameriške talente, ki se udeležujejo na naših odrih.

Zdi se mi, da ne bi bilo prav, da ne bi jaz napisal par besed zanj, ker sva že neštetokrat skupaj pela in sodelovala pri raznih priredbah. Upam in že- lim, da se bo občinstvo odzvalo in napolnilo avditorij Sloven- skega narodnega doma do zad- njega kotička ter na ta način počastilo našo ameriško Sloven- ko in ji izkazalo hvaležnost za njen trud. Torej, ne pozabite na igro "Ekvinokcij" ali "Vihar," katera se vrši v nedeljo, 9. de- cembra v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. v počast Josie Milavec-Levstik.

Tebi, Josie, pa želim obilo sreče in zdravja, da bi še nam pela in igrala na mnogo leta. Lepe spomine še imamo iz iger kot so "Vražja vdova," "Vdova Rošinka," "Norec" in mnogo drugih, v katerih si imela vodil- ne vloge.

Louis Belle.

VEČ ŽRTEV IZVEN DELA KOT NA DELU

CHICAGO, 2. decembra—W. Dan Keefer, ki je zaposlan kot ravnatelj Kemper zavarovalne družbe, je objavil sledečo stati- stiko: Lansko leto je bilo poško- dovanih pri delu 1,950,000 oseb, 15,500 oseb pa je bilo pri delu in v zvezi z delom ubitih.

Izven območja dela, torej ne pri delu ali v zvezi s kakim po- licnim delom, pa je bilo v isti dobi 2,550,000 oseb poškodova- nih in 32,000 ubitih.

CHURCHILLOVO BOŽIČNO "DARILO" ŽENSKAM

LONDON, 2. decembra — V spodnji zbornici je bilo objavl- jeno, da bo vlada zmanjšala uvoz in zvečala izvoz blaga iz Anglije, da pride do ugodnejše trgovinske bilance.

To pomeni, je dejal zastopnik vlade, da se bo ženski svet za- dovoljil z navadnimi, ne pa nylon nogavicami, ker ne bo več ovoza tega blaga.

HOTELSKI NAMEŠČENCI PRED STAVKO

Nameščenci v šestih glavnih clevelandskih hotelih so organi- zirani v uniji A.F.L. Tudi med njimi je mezdno gibanje in se zahteva povišanje plače in skraj- šanje dela od 48 na 40 ur na te- den. Gre za približno 150 teh hotelskih nameščencev, ki za- htevajo 7% povišanje plač, si- cer da stopijo v stavko.

REŠIL DRUŽINO—UBIL SEBE

NORWICH, N. Y., 3. decem- bra—Robert F. Davis iz Wilkes Barre, Pa., je vozil s svojim to- vornim avtomobilom. Nasproti mu je prišel osebni avtomobil, na katerem je bila družina pete- rič članov. Robert F. Davis je moral slutiti, da bo prišlo do ka- rambola in se je s svojim težkim tovornim avtomobilom umaknil do skrajnosti, ko je tovorni voz zadel ob nasip in se prevrnil. Voznik tovornega voza je bil na mestu mrtev, dočim se je osebni avtomobil s celo družino srečno odpeljal mimo.

ZIBAJOČI SE MOST V SAN FRANCISCO

SAN FRANCISCO, 2. decem- bra—Znani veliki most, ki je po- svoji konstrukciji edini na sve- tu (Golden Gate Bridge), je bil stavljen pod zaporo. Iz Pacifika je vel hud veter z brzino preko sto milj in se zaletaval v most. Most se je začel gibati. "Elastič- nost mostu, ki je predvidena in do katere se most lahko "pre- stavlja," po teh zračnih valovih ni bila dosežena. Kljub temu je oblast prepovedala vstop na most in ga zaprla. Most je bil zgrajen pred 14 leti in se je pr- vič v njegovi zgodovini odredila taka preskušnja.

UPOKOJENCI, POZOR NA ČEKE!

COLUMBUS, 2. decembra — Upravičenci na starostno podpo- ro bodo dobili čeke za december že pred božičem. Gre za 120,000 upravičencev, katerim se dostav- ljajo čeki tekom meseca, ne pa določenega dne. Uprava fondov sedaj sporoča, da se bodo ti čeki razposlali gotovo pred božičem. Obenem naj bodo upravičenci na čke pozorni, da ne bo prišlo do tatvin, ki se v zadnjem času tako pogosto dogajajo.

Ime naslovljenca lahko vsak napiše na zadnjo stran čeka in ček vnoči.

GLEDAL SMRTI V OČI NA KOREJI—IN TUDI DOMA

FORT WAYNE, Ind., 2. de- cembra — Na Koreji služi na- rednik James B. Jacoy. Doma je pustil novorojenčka sinčka, o ka- terem ni vedel, kako se razvija. Jacoy je služil pri letalstvu. Ameriški rdeči križ je izposlo- val, da je Jacoy dobil izreden dopust, ker je njegov sinček kri- tično obolev na možganih. Jacoy je dobil dopust, priletel iz Ko- reje, a mu je sinček drugo jut- ro po prihodu že umrl.

KOLIKO JE ZAPRTIH V AMERIKI

Število ljudi zaprtih po ame- porih je znašalo ob koncu lan- skega leta 167,173. Ta številka pa tudi pravi, da se je število zaprtih lanskega leta zvišalo za 2,046 v primeri s številom za- prti predlanskega leta.

Letalci na zemlji pomagajo letalu pristati

Na sliki sta T/Sgt. John Hurl- bert iz Phoenix, Ariz. in S/Sgt. William G. Francis iz Nashville, Tenn., ki potoma radija dajata navodila letalcem, ki hočejo pri- stati tekom slabega vremena na zrakoplovišču vojaške baze Otis v Massachusettsu. Oba sta eks- perta v obratovanju kontrolov, ki nudijo letalom varno prista- nje v vsakem vremenu v vseh naših večjih mestih. Za to nad- vse važno delo pri zračni sili je treba veliko mladih mož.

RAZNE VESTI IZ STARE DOMOVINE

Obnovljene bolnice, kopališča in hotel

V Kopru, Izoli, Piranu in Bu- jah so obnovili bolnice. Bolnica za pljučne bolezni v Ankarunu je zopet začela delovati. V krat- kem bo dograjena ambulanta v Kopru, koprška splošna bolnica pa bo dobila poseben oddelek za otroke.

Prav tako so obnovili in tudi modernizirali 11 hotelov, med temi tudi največjega in najmo- dernejšega v slovitim letovišču Portorožu. Dalje so obnovljena in modernizirana kopališča v San Nikolu, Piranu, Portorožu in Bujah.

Koper je dobil novo ribarnico in novo moderno avtobusno po- stajo. Renovirana je bila stav- ba narodnega gledališča in letos bodo v njem začeli nastopati slovenski igralci, člani sloven- ske gledališke skupine, ki je bi- la nedavno ustanovljena.

V istrskih vaseh je elektrika. Nekdanjim fašističnim obla- stem se ni zdelo vredno trošiti električne struje za revne, od širokih cest oddaljene vasi. Naj si svetijo z lejenkami, s petro- lejkami ali kakor vedo in znajo. Zdaj pa sveti električna luč v Marozigah, Šmarju, Krnjeih, Burjah, Brežanu, Boštu, Fabi- čih, Marincanih, Rojcih, Pom- janu, Sabadinih, Grintovcu in še v devetih drugih vaseh.

V Sečevju, v koprskem okra- ju, obnavljajo premostovnik, ki bo gotov prihodnje leto. V do-olini Mirne građe apnenico. Veli- ka melioracijska dela v dolini Mirne in Drage in v Ankaranu bodo povečala in izboljšala po- ljedelske proizvodnje. Obnovili so vodovodno omrežje, kanali- zacijo, konstrukcijo 16 mostov. Građe nove ceste in asfaltirajo stare.

Spominske plošče na pročeljih tovarn v stari Izoli

Nekoč v sivi davnini je bilo na mestu sedanje Izole malo rimsko naselje Alijeto, nedaleč od Vie Flavije, ceste, ki je veza- la Trst s Pulo. V času oseke, ka- dar je morje čisto in mirno, so še danes vidni ostanki pristani- šča tega davno izumrlega ribi- škega naselja.

Na ruševinah izumrlega Ali- jeta se je začelo v sedmem ali osmem stoletju razvijati novo lepo naselje—današnja Izola. Del njenih prebivalcev se je pri- selil z juga, iz mesta Građe in drugih italijanskih krajev, to so bili predvsem ribiči. Drugi del prebivalcev pa je prišel z druge strani, preko Istrskega poloto- ka, to so bili Slovenci, pečali so se s poljedelstvom.

V drugi polovici 19. stoletja se je začela v Izoli razvijati in- dustrija—dobila je dve veliki tovarni za predelavo in konser- viranje rib "Ampeleo" in "Arri- goni." Kakor ostala mesta v Istri, je Izola menjavala gospodar- jarjev—beneške deže, avstro- ograde cesarje, italijanski faši- zem. Prava ljudska oblast pa je prišla šele nedavno.

In danes tudi stara Izola do- življa nove čase. Na pročeljih velikih tovarn "Ampeleo" in "Arrigoni" so vzidane spominske plošče, ki pripovedujejo o dne- vu, ko so delavci prevzeli tovar- ni v svojo last.

To je bil čudovit nepozaben dan za Izolo in vso jugoslovansko Istro. Na tisoče ljudi iz vseh krajev se je zbralo. Igrale so godbe, peli so in zastave so vihrale s hiš. Zastoj se je reak- cija v Trstu in kdo ve od kod še trudila, da bi zastrašila ljudi s pravljico, da tovarne prodajajo delavcem zato, ker delajo z de- ficitom in bodo na koncu delav- ci opeharjeni. Nihče jim ni ver- jel takrat in še manj jim verja- me danes...

Vipavce je burja prepihala...

Na Vipavskem je burja stara znanaka, zlasti na jesen se rada oglašala. Vendar pa že dolgo ni razsajala kot v dnevih sredi ok- tobra. Tri dni skupaj je tulila

okrog hišnih voglov. Včasih je prenehala za uro, potem pa za- bučala s podvojenjo silo, da so leteli strešniki s streh. Burja je ceste čisto pometla, pesek pa je stal kar v zametih. Burja je bila tako silovita, da je na več krajih izpulila večja drevesa s koreninami vred. Koruznica na poljih je gola, ajda uničena. V vino- gradih je kaj žalostna slika. Grozdje je razmetano in razce- frano, kakor bi ga kdo s palico zmlatil na tla. Vinogradniki so namreč odlašali s trgatvijo za- radi sončnega vremena misleč, da jim bodo sončni žarki zbolj- šali kakovost pridelka. Že leta so zaman pričakovali dobro le- tino in letos, ko je ta res dobro obetala, jih je zadelo tako ne- sreča. Tudi sadjarji, posebno na gornjem delu Vipavske so pu- stili jabolka še na drevju, pa je tudi nje burja občutno poškodo- vala.

S koli in kamni so ubili 19 volkov.

V Nevesinjskem okraju v Hercegovini so se volkovi zad- njega leta zelo razmnožili. V veli- kih krdelih napadajo živino celo pri belem dnevu. Kakor poroča- jo, so lani raztrgali v tem okraju okrog 800 glav drobnice in na 800 govedi. Kmetje si pomagajo na ta način, da so šli na volkove, ker jim "lovci" ne znajo poma- gati. Letos so ubili s koli in kam- ni že 19 volkov.

40,000 letoviščarjev letos v Jugoslaviji

Po podatkih Glavne uprave za turizem in gostinstvo je letos obiskalo Jugoslavijo okrog 40- 000 tujih letoviščarjev. Največ jih je prišlo iz Avstrije in Francije. Letovišča v Hrvatski in Dalmaciji je obiskalo okrog 18,000 inozemcev, v Sloveniji jih je bilo nad 11,000, v Srbiji pa okrog 7,000.

Preveč učencev—premalo šol

Ljubljana se je po vojni pove- čala, dobila je mnogo novih pre- bivalcev in tako je tudi zelo na- raslo število šoloobveznih otrok, ki se zdaj še z vsakim letom ve- ča. Samoumevna posledica tega je, da je poleg stanovanj začelo občutno primanjkovati tudi šol za splošno izobrazbo mladine. Teh šol ima Ljubljana 33, kar je zadoščalo za predvojne raz- mere, nikakor pa ne zadošča več danes. Skupno ima danes Ljub- ljana 107 učilnic osnovnih šol, medtem ko je oddelkov 172, le- tošnjih učencev in učenek pa 6,478. Ta preprost račun kaže, da mora imeti kar 65 oddelkov pouk v popoldanskih urah. Tudi na gimnazijah ni stanje dosti boljše. Povsod imajo pouk raz- deljen na dopoldanske in popo- danske ure, razen na klasični gimnaziji v Šiški, ki edina ni pre- obremenjena ter v St. Jakobu, kjer postopoma opuščajo raz- rede višje gimnazije.

Letos obiskuje v Ljubljani osnovne šole 6,478 otrok. Izmed teh jih 1,500 ni bilo rojenih v Ljubljani, pač pa so se s starši pozneje priselili. Število rojstev po osvoboditvi pa narašča iz le- ta v leto in tako bo tudi število novih šolarjev vsako leto večje.

V načrtu je zidava dveh no- vih šol za osnovno izobrazbo in ene gimnazije, kar bo gotovo omililo kritični položaj. Tudi nekdanja samostanska šola na Rakovniku, ki je bila doslej upo- rabljena v druge namene, posta- ne prihodnje leto zopet šola. Tja se preseli šentjakobska gimna- zija. Kljub temu pa bo morala Ljubljana v prihodnjih letih do- biti še nekaj novih osnovnih šol, da bo za vse male šolarčke v šo- lah dovolj prostora.

Fran Milčinski:

Cvetje in trnje

STARODAVNI MUHOBOR

(Nadaljevanje)

Miha je ležečemu dvigal glavo.

"Ježeš Marija!" je zakričal.

"Krvav je, ubit je!"

Pri oknu se je začel ženski krik.

Loputale so duri, užigale se luči, kmalu je bila vsa hiša pokonci in okoli nesrečnika. Vse je bilo razburjeno. Niti Rjavke niso zapazili, ki se je bila odvezala in je prišla iz hleva. Šla je po dvorišču in se izgubila na cesto.

Oče in mama Podražaja sta se kmalu potem, ko je Janko odšel v krito, odpravljala spat.

Prvi je legel oče Podražaj—taka je bila že stara navada. Ljubezna družica ga je še skrbno zatlačila vespovod z ožedo, da bi ga ne zeblo. Sedla je k njemu na posteljo in mu lepo pobožno naredila križ—sam ga ta pogani nemara tako ne bi bil naredil, saj je še zdaj brezbožno motil verno ženo in ji, baš ko ga je prekrizovala po ustih, hlastnil po palcu in jo vanj rahlo ugriznil. Smejala se je njegovi nagajivosti in ko je izpustil, je brez ovire končala svoje bogu-všečno delo.

Zleza je še ona na svoje ležišče in ugasnila luč. Uspela se je na postelji in pričela moliti. Zbirala je vse misli v molitev, zakaj le zbrana molitev zaleže pri Bogu. Pa že ko je delala križ, so ji silile v molitev tudi druge misli, motile so pravo gorečnost in morala je pričeti iznova, čisto iznova: s križem.

"V imenu Boga Očeta—moliti moram za fanta—in imenu Boga Očeta ino—samo jutri bo še doma—zdaj moram le na molitev misliti in na nič drugega—in počasi in pazljivo si je zopet potezala s palcem po čelu. "V imenu Boga Očeta in Sina—nem vem, kaj me nocoj tako skrbi, saj Janko je pameten otrok in tako je priden, hvala Bogu!—V imenu Boga Očeta in Sina—na pletene jopice ne smem pozabiti, da mi jih dam s sabo, morebiti bo še kaj mraza.—V imenu Boga Očeta..."

Tako je šlo naprej in sedečo jo je premagal zaspanec, ko niti križa še ni bila skončala v redu—Bog ji odpusti greh!

Ponoči sta se oba hkratu zbudila. Oče Podražaj je dvignil glavo.

Ali si slišala?" je vprašal ženo.

"Tako se mi je zdelo, da je zamukala—naša Rjavka..."

Zopet se je začelo mukanje.

"Res je Rjavka! Nemara se je pri županu odvezala pa se je semkaj izgubila, pred stari hlev. Nocoj je ne bo nikdo nazaj gonil, reve. Odprej ji hlev."

Obema se je milo storilo pri tem nočnem obisku. Žena je nazgala luč, nadučitelj se je oblekel in šel spravljat zvesto žival pod streho.

Ko se je pa vračal iz hleva, je ravno zavila proti hiši glasna gruča ljudi s svetilkami.

Naprej je šel župan.

"Ali si pokonci, tajnik? Nič se ne ustraši! Tvoj sin je nekaj poškodovan, nesreča, nesreča..."

Izprali smo ga že in obvezali, Naceta sem pa z vozom zapodil po zdravniku..."

Prinesli so Janka na mehki žimnici in zavil je bil s svilenom, modro odejo, nazaj čez rob odeje je bila zavihana fina rjuha s čipkami—vsaka gosposodična bi bila lahko ležala pod to odejo.

Janko je bil že pri zavesti, odpiral je oči in se silil v smeh, pa ni šlo.

Spravili so ga v njegovo sobo. V skrbah sta roditelja prečula vso noč pri njegovi postelji in ugibala, kako se je pripetila ta nesreča. Janko se je trudno smehljaj, pa ni nič rekel.

(Dalje prihodnjič)

IMENIK DRUŠTVENIH URADNIKOV ZA LETO 1951

Dramski zbor "Anton Verovšek"

Predsednik Andrew Božič, tajnik: podpredsednik John Zalc, tajnica: blagajničarka Mary Božič, 1222 E. 172 St., zapisničarka Eva Cof, igrovodja Joe Godec, arhivarica Louise Zabukovec, nadzorni odbor: Uršula Branisel, Marion Bashed in Mary Starman, oskrbnika odra J. Sore in F. Vidrich.

Seje se vrše vsak prvi petek v mesecu v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

"Cvetiči Noble" št. 450 SNPJ

Predsednik Frank Podborsk, podpredsednik Frank Habich, tajnik: Frank Tegel, 960 E. 239 St. RE 1-4399, blagajnik Justin Martinec, zapisničarka Mary Dodič, nadzorni odbor: Frank Mihele, Fred Martin in Jakob Jugo, zastopniki za Klub društev AJC: Fred Martin, Frances Gorjanc in Mary Dodič, za Federacijo SNPJ: Frank Habich in za Sans Frank Tegel.

Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu v AJC na Recher Ave. ob 9. jutraj.

"Carniola Hiv" št. 493 L TM

Bivša predsednica Mary Bolta, predsednica Josephine Stwan, podpredsednica Christine Glavan, duhovna voditeljica Agnes Zobetz, spremljevalka Mary Mahne, varčarica Amelia Dezelan, stražnica Mary Vesel, zapisničarka in tajnica bolniškega oddelka Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 1-4758, finančnica Pauline Debevec, 1287 E. 169 St., IV 1-2048, nadzornice: Frances Tavar, Jean Paik in Ursula Unetič, zastopniki za Klub društev SND: Josephine Stwan in Julia Brezovar.

Seje se vrše vsako prvo sredo v mesecu v dvorani št. 1 SND na St. Clair Ave., ob 7.30 uri.

"Cleveland" št. 126 SNPJ

Predsednik Louis Smrdel, podpredsednik Andy Božič, tajnik: John J. Gabrenja, 22100 Ivan Ave., RE 1-6268, blagajnik Frank Yakov, zapisničarka Blaž Novak, reditelj Edward Branisel, nadzorniki: Anthony Yuretic, Victor Gruđen, Matt Delac.

Sprejema se članstvo od 16. do 50. leta in otroke od rojstva do 16. leta. Prosta zdravniška preiskava.

"Klub društev AJC" na Recher Ave.

Predsednik Frank Segulin, podpredsednik A. Ogrin, tajnik John Zupančič, 460 E. 270 St., tel. RE 1-4488, blagajnik Frank Tegel, zapisničarka Angela Ogrin, nadzorni odbor: Mary Medvešek, Mary Segulin in Frances Zajec, publicistični odbor: Mary Medvešek, Andy Ogrin, Mary Segulin in Gusti Zupančič.

Seje se vrše vsak prvi ponedeljek v mesecu.

Klub "Ljubljana"

Predsednik Ludvik Prosen, podpredsednik Frank Segulin, tajnik John Barkovich, 20270 Tracy Ave., IV 1-3438, blagajnik Louis Godec, zapisničarka Louise Derdich, nadzorni odbor: John Ludvik, Andrew Ogrin, John Oshaben, poročevalka Mary Medvešek in Gusti Zupančič, kuharica Angela Barkovich, godbenik John Ludvik, za Klub društev AJC: Mary Segulin in Ana Prosen, pevovodja Frank Rupert, stric Joseph Plevnik, teta Frances Rupert in maršal Louis Starman.

"Lipa" št. 129 SNPJ

Joseph Trebec, predsednik; Andy Skerl, podpredsednik; Mrs. Mary Stokel, 6922 Hecker Ave., tel. HE 1-0393, tajnica; John Sivec, blagajnik, Charles Penko, zapisnikar; nadzorniki: Stanley Pockar, Frank Pyke in Joseph Filipic.

"Loška dolina"

Predsednik Frank Baraga, podpredsednik Stanley Baraga, tajnik Frank Bavec, 1097 E. 66 St., HE 1-9083, blagajnik-zapisnikar John Leskovec, nadzorniki: John Lokar, Frank Turek in Tony Petkovšek, za Klub društev SND: John Lekan ml., za Klub društev Slov. doma na Holmes Ave. Frank Znidaršič in Gasper Knafeč.

Seje se vrše vsako tretjo sredo v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

"Lunder-Adami" št. 28 SNPJ

Predsednik Krist Stokel, podpredsednik John Marn, tajnik Anton Wapotic, 892 E. 73 St., blagajnik William Candon, zapisnikar Joseph Okorn, nadzorni odbor: Louis Zele, Stanley Dolenc, Rose Retar, reditelj mladine William Wapotic, reditelj Jacob Zagar, za Klub društev SND: William in Anton Wapotic.

Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri zj. v SND.

"Mir" št. 142 SNPJ

Predsednik Anton Bokal, podpredsednik Frank Komidar, tajnik Frank Sustarsich, blagajničarka Frances Salmich, zapisničarka Frances Sušelj, reditelj John Illovar, nadzorniki: August F. Svetek, Peter Adam in Frank Ludvik.

Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Slov. domu na Holmes Ave.

"Na Jutroven" št. 477 SNPJ

Predsednik Peter Segulin, tajnik Gaspar A. Segulin, 5408 Homer Ave., EN 1-7849, blagajnik Joseph Bartol.

Assesment se pobira vsako prvo nedeljo v mesecu na seji v Slov. del. dvorani na 10814 Prince Ave. ter istotam vsako četrto nedeljo v mesecu od 10. do 12. ure dopoldne.

"Napredki" št. 132 ABZ

Predsednik John Tanko, podpredsednik Ludvik Prosen, tajnik Louis Godec, 20755 N. Vine St., Euclid 19, O. KE 1-3296, blagajnik John Zigmant, varčar Peter Andolšek, nadzorniki: John Cecelic, John Ludvik in Agnes Polanc.

Seje se vrše vsak drugi petek v mesecu v AJC na Recher Ave. ob 7.30 uri zvečer.

"Napredni Slovence" št. 137 SNPJ

Predsednica Josephine Tratnik, podpredsednica Josephine Mežnar, ščit, tajnica Josie Zakrajšek, blagajničarka Josie Krašovec, zapisničarka Albina Braidich, nadzorniki: Jennie Skuk, Helen Mikuš in Katie Bradach, bolniška nadzornica Jennie Drobnič, za Federacijo SNPJ: Josephine Tratnik in Josie Zakrajšek, za farmo SNPJ: Urška Mulej in Pavla Artel, za Atletično ligo Alma in Nada Zagar, za Klub društev SND in čitalnico Jennie Skuk, za podr. št. 39 Sans Helen Mikuš.

Seje se vršijo vsaki prvi četrtki v mesecu v starem poslopju SND na St. Clair Ave.

"Napredni Slovenci" št. 5 SDZ

Predsednik Andrej Tekauc, podpredsednik John Stefe, tajnik Matthew Debevec, 1287 E. 169 St., IV 1-2048, blagajnik Tom Kraich, zapisnikar Frank A. Turek, nadzorniki: Charles Koman, Frank Stefe in John Nestor.

Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj v sobi št. 3, staro poslopje SND na St. Clair Ave.

"Naprej" št. 5 SNPJ

Tajnik John Krehel, 6409 St. Clair Ave. Društveni urad se nahaja zgoraj v starem poslopju Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj v SND, dvorana št. 1. novo poslopje.

"Progressivne Slovence" krožek št. 2

Predsednica Cecelia Subel, podpredsednica Frances Legat, tajnica Mary Božič, 1222 E. 172 St., IV 1-7074, blagajničarka Marie Zakrajšek, zapisničarka Rose Retar, nadzornice Jennie Skuk, Helen Mikuš in Rose Fier, za Sans št. 39 Uršula Mulej, Katie Bradach in Amelia Božeglav, za Klub društev SND: Ivanka Shiffer, za čitalnico Rose Retar.

Seje se vrše vsako tretjo sredo v mesecu v dvorani št. 2, SND na St. Clair Ave.

"Progressivne Slovence" krožek št. 3

Predsednica Mary Kobal, podpredsednica Mary Lokar, tajnica blagajničarka Mary Ster, 19302 Arrowhead Ave., KE 1-5773, zapisničarka Gusti Zupančič, nadzornice Frances Gorjanc, Frances Julylia in Anna Nagode, za Klub društev AJC na Recher Ave. Frances Gorjanc, za Sans št. 106 Gusti Zupančič in Vera Potočnik.

Seje se vrše vsako prvo sredo v mesecu v AJC na Recher Ave.

"Ribnica" št. 12 SDZ

Predsednik Frank Wirant, podpredsednik Anthony Kausek, tajnik Joseph Ban, 1201 E. 168 St., zapisnikar Andy Sadar, blagajnik Anton Debeljak, nadzorni odbor: Frank Jansa, Frank Luder in Edward Herbst, za Klub društev SND: Frank Jansa, za Sans št. 39 Joseph Champa. V slučaju bolezni sporočite pismeno tajniku ali pokličite zapisnikarja HE 1-7805.

Seje se vrše vsak drugi petek v mesecu ob 7.30 uri zvečer v sobi št. 4, staro poslopje SND na St. Clair Ave.

"Svoboda" št. 748 SNPJ

Predsednica Antonia Tomle, podpredsednik Jos. Vesel, tajnica Josephine P. Terbizan, 14707 Hale Ave., LI 1-1464, blagajničarka Josephine Seitz, 16213 Waterloo Rd. Zapisničarka Leopoldina Vozel, nadzorni odbor: Mary Kafrie, Anna Zajec, Theresa Gorjanc.

Seje se vrše vsak drugi petek v mesecu v čitalniških prostorih SDD na Waterloo Rd.

"Slovenske Sokolice" št. 442 SNPJ

Predsednica Frances Legat, podpredsednica Mary Hratin, tajnica Julia Zeronik, 14919 Hale Ave., blagajničarka Ivanka Shiffer, zapisničarka Cecelia Subel, za Klub društev SND in Sans Mary Somrak, za Federacijo SNPJ: Julia Zeronik, za farmski odbor SNPJ: Ivanka Shiffer, nadzornice: Mary Somrak, Slavka Sadecek in Mary Zarnik.

Seje se vrše vsak prvi ponedeljek v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

"Slov. moška zveza" št. 3

Predsednik Chas. Benevol, podpredsednik Anton Mavsar, tajnik Frank M. Perko, 1092 E. 174 St., IV 1-5658, blagajnik Martin Valetich, zapisnikar Jim Stopar, nadzorniki: Jim Kostelic, Joe Perushek, Martin Komachan, za Federacijo SMZ: Jim Kostelic, Chas. Benevol, Martin Valetich, Stanley Mahnic.

Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri dopoldne v Slov. domu na Holmes Ave. Assesment se pobira 24. in 25. v mesecu od 6. do 8. zj. v Slov. domu.

"Slov. moška zveza" št. 5

Predsednik John Straus, tajnik-blagajnik Tony Krampel, 1003 E. 66 Pl., UT 1-8387, zapisnikar Frank Kuhar, nadzorni odbor: Frank Kuhar, Louis Erste, Matt Zaman, za Federacijo SMZ: Frank Branca, za Klub društev SND in čitalnico John Sever.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu, dvorana št. 4 staro poslopje SND na St. Clair Ave.

boto v mesecu, dvorana št. 4 staro poslopje SND na St. Clair Ave.

"Sv. Ane" št. 4 SDZ

Predsednica Julija Brezovar, 1173 E. 60 St., podpredsednica Jennie Stanonik, tajnica Jennie Suvak, 1415 E. 51 St., EN 1-8104, blagajničarka Josephine Orazem-Ambrožič, zapisničarka Angela Virant, nadzornice: Mary Bradat, Rose L. Erste in Frances Okorn, rediteljica Mary Pristov.

Seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

"Slov. zadržna zveza"

John Terlep, predsednik; Frank Zagar, podpredsednik; George Pan-chur, tajnik; August Kabaj, glavni poslovodja, 607 E. 152 St., Jacob Zakovšek, poslovodja na 16201 Waterloo Rd., Anton Malavasci, poslovodja na 712-714 E. 200 St.

Seje direktorija se vrše vsak tretji ponedeljek v mesecu.

Slov. nar. dom na St. Clair Ave.

Charles Vrtovnik, predsednik; Janko N. Rogelj, podpredsednik; John Tavčar, tajnik; John Centa, blagajnik; Josie Petrič, zapisničarka; namestniki: John Filipič, Josie Zakrajšek, Andrew Turkman in Frank Česen; nadzorni odbor: John Pollock, Anton Wapotic, Vida Shiffer in Leon Poljšak; gospodarski odsek: Frank Česnik, predsednik; Joseph Okorn, zapisnikar, Frank Wirant, Andrej Tekauc, Anthony Zakrajšek, Joseph Filoit in Frank Plut.

Seje direktorija se vrše vsak drugi tork v mesecu. Vsa korespondenca, tikačica se SND, se naj pošlje na naslov: SND, 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, O. Uradne ure so od 9. do 12. in od 2. do 5. in od 7. do 9. zj. ob sredah dopoldne in ob nedeljah ni uradnih ur.

Pevski zbor "Slovani"

Joseph Durjaja, predsednik; Joseph Ivančič, podpredsednik; William K. Gabrenja, 1971, Mohav Ave., KE 1-6829, tajnik in blagajnik; Ciril Ozbič, zapisnikar; nadzorni odbor: Andrew Ogrin, Milan Urbanich in Peter Kotarac; arhivar Joseph Ivančič, pevovodja Anton Schubel.

Pevske vaje se vrše vsak tork zvečer ob osmih v AJC na Recher Ave.

"Svob. Slovence" št. 2 SDZ

Predsednica Nežika Kalan, 1007 E. 74 St.; podpredsednica Vida

Shiffer; tajnica Josephine Petrič, 6617 Bonna Ave., EN 1-6110; blagajničarka Mary Somrak, 996 E. 74 St.; zapisničarka Albina Braidich; nadzornice: Albina Braidich, Josephine Razinger in Elizabeth Belay. Vsi slovenski zdravniki so društveni zdravniki.

Seje se vrše vsak drugi četrtki v mesecu ob 7.30 uri v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

St. Clair Rifle and Hunting Club

Predsednik John Novak; tajnik in blagajnik: Rudolph Jelerčić, zapisnikar Fred Kocovar.

Seje se vrše vsak prvi petek v Slov. domu na Holmes Ave.

"Triglav" pevski zbor

Predsednik Jacob Jesenko, podpredsednik Mike Verbič, tajnica Frances Andren, 3334 W. 52 St., blagajničarka Ella Pultz, zapisničarka in poročevalka Anna Jesenko, nadzorni odbor: John Ivančič in Joseph Pultz, pevovodja Anton Schubel.

Pevske vaje se vrše vsak ponedeljek ob 7.30 uri zvečer v domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

"Washington" št. 32 ZSZ

Predsednica Antonia Tomle, podpredsednik John Zalc, tajnica in blagajničarka Anna Vadrin, zapisničarka Mary Božich, nadzorni odbor: Anna Zajec, Frank Moro in Frank Fende.

Seje se vrše vsak tretji petek v mesecu v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

"Waterloo Camp" št. 281 WOW

Walter Lampe, predsednik; Anton Novak, podpredsednik; Edward Rozance, 15216 Lucknow Ave., tajnik; Vincenz Godina, blagajnik in zapisnikar; John Rozance, spremljevalec; Peter Bukovnik, straža; nadzorniki: Frank Stupar, Frank Puskarič, Valentine Malnar.

Seje se vrše vsak drugi četrtki v mesecu v SDD na Waterloo Rd. Assesment se pobira tudi vsakega 24. v mesecu v SDD, razen če pade na nedeljo ali praznik.

"Ženski osek farme SNPJ"

Predsednica Antonia Tomle, podpredsednica Frances Henikman, tajnica in blagajničarka Mary Zaman, 484 E. 149 St., IV 1-4871, zapisničarka Victoria Poljšak, nadzornice: Jennie Gerchman, Anna Ogrin in Jennie Leskovec.

Seje se vrše vsak zadnji četrtki v mesecu v Slov. del. domu na Waterloo Rd. ob 7.30 uri zvečer.

lom, kamor se član družine lahko vsede in meditira ali razmišlja. Videle smo zelo veliko številno ljudi, ki so kinčali grobove, rahljali okrog rož in bršlina, postavljali križe, itd.

Preostajalo nam je še precej časa pred poldnem, zato smo sklenile obiskati še cerkev Sv. Urha, o kateri smo toliko slišale. Kot so mi povedali, je služila ta cerkev kot vojno skladišče. Tik poleg cerkve je bilo zgrajeno cementno poslopje, 20x20, katero so rabili kot mučilnico. Polovico poslopja je bilo v zemlji, polovico pa nad zemljo. V podzemsko klet ali mučilnico so vodila vrata, skozi katere so tirali žrtve z zvezanimi rokami in nogami, jih zverženo mučili in čisto bical, dokler niso izdihnili.

(Dalje prihodnjič)

Društveni koledar

DECEMBRA

9. decembra, nedelja—Koncert Mladinskega zbora SDD na Waterloo Rd.

16. decembra, nedelja—Zabava pevskega zbora Adria v Ameriško-jugoslovanskem centru na Recher Ave.

16. decembra, nedelja—Ples družstva Waterloo Grove št. 110 WC v SDD, Waterloo Rd.

25. decembra, torek—Božični dan—Ples podr. št. 48 Sansa v SDD, Waterloo Rd.

31. decembra, torek—Silverstrov večer—Banket in ples v počastje 25-letnice otvoritve Slov. del. doma na Waterloo Rd.

JANUARJA 1952

27. januarja, nedelja—Koncert sopranistkinje Ann Safred v Slov. nar. domu.

VAŠI ČEVLIJI

BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvotno delo.

Frank Marzlikar

16131 ST. CLAIR AVE.

Glavni stan volnenega blaga za Evropo

Pošljite danes! Dajte jih priliko, da si napravijo suits, sukne, obleke, hlače in krila pred božičem.

Prodajamo katerokoli množico na jarde, malo ali veliko; skupno z podlogo, ki pristaja blagu, in drugimi potrebščinami za zgotoviti vsake obleke. Govorimo slovensko in nemško. Šivajte in hranite!

S. Lieberman Woolen Co.

1446 W. 3rd St.

Odprto dnevno od 9 do 5:30; ob nedeljah od 9. do 12.

CH 1-6067

HOT WATER

Kolikor vroče vode hočete, kadar jo hočete, na budžetu od \$97.59 in naprej poleg instalacije

BUDGET

GAS FIRED WATER HEATER

bv

AMERICAN-Standard

Automatizirani PLINSKI vodni grelec, varčen na gorivu, nudi vedno dovolj vročino in zanesljivo zalogo vroče vode.

LAHKI POGOJI

Kupite ga sedaj in poslužite se našega načrta za lahko odplačevanje.

W. F. HANN & SONS

15505 Euclid Ave.

MU 1-4200

Ust. 1907

RAZNO

MOŽ IN ŽENA

srednjih let, oba zaposlena, iščeta stanovanje s 2, 3 ali 4 sobami. Pokličite pred 2. uro popoldne ali po 6. uri zvečer.

KE 1-4126

DELO DOBIJO MOŠKI

SCRAPER HANDS
polni čas, najmanj 10 uri dnevno ali pa izurimo vajence. Visoka plača od ure.

Corban
Scraping and Machinery Co.
RA 1-3737 ali SK 1-6455
8905 Dickens Ave.

MACHINE OPERATORJI

Mi imamo izkušene delavce za:

BORING MILL

GRINDERS

PLANER

RADIAL DRILL

TURRET LATHE

TER ZA DRUGA DELA.

Dobra plača od ure; štift premija;

izvršni delovni pogoji;

kafeteria.

THE WARNER & SWASEY CO.

2501 EAST 55th STREET

Employment urad odprt

8. zjutraj do 5. pop. dnevno.

MOŠKI ZA

TOVARNIŠKO DELO

MATERIAL

HANDLERS

TEŽAKI

40 ur tedensko. Dobra plača od

ure. Prosta zavarovalnina.

Stalno delo.

BISHOP & BABCOCK

MFG. CO.

VOGAL E. 49 ST. IN

HAMILTON

OLIVER

(na obrambnem delu)

potrebuje

OPERATORJE

za

Large Single Spindle

DRILL PRESSES

TURRET LATHES

BORING MACHINES

MILLING MACHINE

LO SWING

ASSEMBLERS

EXTERNAL GRINDERS

Incentivna plača takoj od začetka

na incentivnem delu.

SHEET METAL LAYOUT

TOOL DESIGNERS

TOOL GRINDERS

(Carbology)

TOOL & DIE MAKERS

TOOL MAKERS

TOOL ROOM MACHINE

OPERATORS

Dobra plača od ure. Podpore, pla-

čane počitnice in prazniki. Kavza-

la o življenjskih stroških, avtomati-

čno povišanje do maksimalne

plače; prispevajoča skupinska za-

varovalnina za delavce in njih

družine.

5% več za 2. štift

10% več za 3. štift

CAFETERIA V TOVARNI

Employment urad

odprt vsaki dan od 8. do 4.30;

ob sobotah od 9. do 12.

THE OLIVER

CORPORATION

19300 EUCLID AVE.

KE 1-0309

BELI DVOR

MLADINSKI ROMAN

SPISAL

GUSTAV ŠILIH

Predstavniki: Dr. Miloš Vauhnik

(Nadaljevanje)

"Končno besedo bo imel strokovnjak, ki ga moramo poklicati iz Gradca," je menil.

"Zavleklo se bo, zavleklo," je mrmral Miklausin nevoljno in šepnil svojemu zastopniku nekaj na uho. Ta se je obrnil k sodniku: "Predlagam, da se dovoli gospodu Miklausinu razen takojšnje uporabe vodovoda tudi nadaljevanje vodovodnega jarka

ob Trebinjščici, ki je Belemu dvoru nujno potreben. Gospod sodnik, vi ste se sami zlahka uverili, da ne obstoja nikak zla namera, kakor trdi tožitelj..."

"Hm, temu predlogu bi se nemara ustreglo..."

"Oprostite, gospod sodnik," je pristopil bližje Lovrek, ki je danes spričo notarjeve odsotnosti sam zastopal svojo pravdo, "zla namera obstaja. Da to dokazem, sem predlagal za priči posestnika Blažona in Podpečana."

Sodnik, Miklausinov lovski prijatelj in sam ponemčenec, neke iz mariborske okolice, je v zadregi okleval. Ni se rad zamejil vplivnemu trgovcu, ali njegova pravna zavest je bila še vedno dovolj močno razvita ter je terjala od njega kar najstrožjo nepristranost. Po kratkem premisleku je torej ugodil Lovrekovemu predlogu in zaslusal obe priči, ki sta točno ponovili razgovor v toženčevi trgovini. Miklausin je spreminjal barve in dr. Markeš se je od jeze grizel v ustnice.

"Tako, tako," je godrnjal sodnik in se zresnil. "Žal mi je, gospod doktor, vašemu predlogu ne morem ustreči. Vse ostane pri starem, zadnji besedo prepustim izvedencu."

"V jezi je izpregovorjene besede..." je začel odvetnik.

"Še kaj?" ga je prekinil sodnik. "Aha! Gospod Gradnik, za pričo ste predlagali tudi gospoda nadučitelja Urbančiča..."

"Da! On je pred leti raziskoval osporjeni vodni tok z rdečim barvilom in žagovino in se prepričal, da teče Trnski potok pod zemljo dalje, da prihaja pod gozdno kapelo v votlino in da se nazadnje izliva na drugi strani Gradišča v Ložnico."

"Poskus je enostaven," je priklimal Urbančič. "Barvilo in žagovino imam s seboj. Z lahkoto se prepričate sami, gospod sodnik!"

"Ugovarjam!" je viknil dr. Markeš. "Opozarjam na možno goljufijo..."

"Ej, dobro!" ga je zavrnil sodnik. "Prepustimo izvršitev poskusa sodnemu slugi! V eni uri smo spodaj pri gozdni kapeli, od katere po mojem izkustvu priteka Trnski potok v votlino. Ob točno označenem času naj se prične metanje poskusnih predmetov v požiralnik pri Trnski peči, a traja naj točno pet minut. Tako bomo imeli priliko dognati, ali bo čisti vodi sledila najprej po barvana in z žagovino pomešana, nato vnovič čista."

"Ugovarjam!" je viknil dr. Markeš. "Opozarjam na možno goljufijo..."

"Ej, dobro!" ga je zavrnil sodnik. "Prepustimo izvršitev poskusa sodnemu slugi! V eni uri smo spodaj pri gozdni kapeli, od katere po mojem izkustvu priteka Trnski potok v votlino. Ob točno označenem času naj se prične metanje poskusnih predmetov v požiralnik pri Trnski peči, a traja naj točno pet minut. Tako bomo imeli priliko dognati, ali bo čisti vodi sledila najprej po barvana in z žagovino pomešana, nato vnovič čista."

"Ugovarjam!" je viknil dr. Markeš. "Opozarjam na možno goljufijo..."

"Ej, dobro!" ga je zavrnil sodnik. "Prepustimo izvršitev poskusa sodnemu slugi! V eni uri smo spodaj pri gozdni kapeli, od katere po mojem izkustvu priteka Trnski potok v votlino. Ob točno označenem času naj se prične metanje poskusnih predmetov v požiralnik pri Trnski peči, a traja naj točno pet minut. Tako bomo imeli priliko dognati, ali bo čisti vodi sledila najprej po barvana in z žagovino pomešana, nato vnovič čista."

"Ugovarjam!" je viknil dr. Markeš. "Opozarjam na možno goljufijo..."

"Ej, dobro!" ga je zavrnil sodnik. "Prepustimo izvršitev poskusa sodnemu slugi! V eni uri smo spodaj pri gozdni kapeli, od katere po mojem izkustvu priteka Trnski potok v votlino. Ob točno označenem času naj se prične metanje poskusnih predmetov v požiralnik pri Trnski peči, a traja naj točno pet minut. Tako bomo imeli priliko dognati, ali bo čisti vodi sledila najprej po barvana in z žagovino pomešana, nato vnovič čista."

"Ugovarjam!" je viknil dr. Markeš. "Opozarjam na možno goljufijo..."

"Ej, dobro!" ga je zavrnil sodnik. "Prepustimo izvršitev poskusa sodnemu slugi! V eni uri smo spodaj pri gozdni kapeli, od katere po mojem izkustvu priteka Trnski potok v votlino. Ob točno označenem času naj se prične metanje poskusnih predmetov v požiralnik pri Trnski peči, a traja naj točno pet minut. Tako bomo imeli priliko dognati, ali bo čisti vodi sledila najprej po barvana in z žagovino pomešana, nato vnovič čista."

"Ugovarjam!" je viknil dr. Markeš. "Opozarjam na možno goljufijo..."

"Ej, dobro!" ga je zavrnil sodnik. "Prepustimo izvršitev poskusa sodnemu slugi! V eni uri smo spodaj pri gozdni kapeli, od katere po mojem izkustvu priteka Trnski potok v votlino. Ob točno označenem času naj se prične metanje poskusnih predmetov v požiralnik pri Trnski peči, a traja naj točno pet minut. Tako bomo imeli priliko dognati, ali bo čisti vodi sledila najprej po barvana in z žagovino pomešana, nato vnovič čista."

"Ugovarjam!" je viknil dr. Markeš. "Opozarjam na možno goljufijo..."

"Ej, dobro!" ga je zavrnil sodnik. "Prepustimo izvršitev poskusa sodnemu slugi! V eni uri smo spodaj pri gozdni kapeli, od katere po mojem izkustvu priteka Trnski potok v votlino. Ob točno označenem času naj se prične metanje poskusnih predmetov v požiralnik pri Trnski peči, a traja naj točno pet minut. Tako bomo imeli priliko dognati, ali bo čisti vodi sledila najprej po barvana in z žagovino pomešana, nato vnovič čista."

"Ugovarjam!" je viknil dr. Markeš. "Opozarjam na možno goljufijo..."

"Ej, dobro!" ga je zavrnil sodnik. "Prepustimo izvršitev poskusa sodnemu slugi! V eni uri smo spodaj pri gozdni kapeli, od katere po mojem izkustvu priteka Trnski potok v votlino. Ob točno označenem času naj se prične metanje poskusnih predmetov v požiralnik pri Trnski peči, a traja naj točno pet minut. Tako bomo imeli priliko dognati, ali bo čisti vodi sledila najprej po barvana in z žagovino pomešana, nato vnovič čista."

"Ugovarjam!" je viknil dr. Markeš. "Opozarjam na možno goljufijo..."

"Ej, dobro!" ga je zavrnil sodnik. "Prepustimo izvršitev poskusa sodnemu slugi! V eni uri smo spodaj pri gozdni kapeli, od katere po mojem izkustvu priteka Trnski potok v votlino. Ob točno označenem času naj se prične metanje poskusnih predmetov v požiralnik pri Trnski peči, a traja naj točno pet minut. Tako bomo imeli priliko dognati, ali bo čisti vodi sledila najprej po barvana in z žagovino pomešana, nato vnovič čista."

"Ugovarjam!" je viknil dr. Markeš. "Opozarjam na možno goljufijo..."

"Ej, dobro!" ga je zavrnil sodnik. "Prepustimo izvršitev poskusa sodnemu slugi! V eni uri smo spodaj pri gozdni kapeli, od katere po mojem izkustvu priteka Trnski potok v votlino. Ob točno označenem času naj se prične metanje poskusnih predmetov v požiralnik pri Trnski peči, a traja naj točno pet minut. Tako bomo imeli priliko dognati, ali bo čisti vodi sledila najprej po barvana in z žagovino pomešana, nato vnovič čista."

Sodnik je preudarjal in se oziral v spenjeno vodo, bobnečo v požiralnik, ki bi se moral po Miklausinovem načrtu tako zgraditi, da bi se edino presežek vode ob hudih nalivih šel stekal vanj, v navadnem stanju pa bi se naj v celoti odvajala proti Belemu dvoru. Da, v njem je bilo jedro spora.

"Dobro. Strinjam se," je pristal naposled na Urbančičev predlog.

In tako se je zgodilo, da so pol drugo uro pozneje, stoječi ob votlinskem slapu pod kapelico, ugotovili z vzkliki iznenadenja, zadovoljstva in jeze: kristalno čista voda se je nenadoma pordečila, v tolmunu se je zasukljala jagovina. Pet minut pozneje — ta čas je bil dogovorjen s sodnim slugom — je pojav spet ponehal.

Sodnik se je obžalovaje okrenil k Miklausinu in njegovemu zastopniku in nato vsem izjavil, da izda pismeno razsodbo v najkrajšem času. In še to se je zdelo Miklausinu slabo znamenje, da se je kar poslovil — prijazno katko vedno —, ne da bi bil sprejel vabilo k južini na Belem dvoru — v veliko nezadovoljstvo svojega lačnega spremstva.

Teden dni pozneje se je doznalo, kako se je stekla pravda. Razsodba je velevala, da sme Miklausin iz Trnskega potoka odpeljati samo toliko vode, kolikor je rabi za resnične potrebe Belega dvora. Zagraditev prvotne struge bi bila nezakonita in se iz teh in teh točno naštetih razlogov prepoveduje. Toženec mora plačati vse pravdne stroške.

Huda stvar za Miklausina! Še drugi ga je Gradnikov sin udaril po najboljčutljivejšem živcu; po njegovi denarnici. A izguba je bila tudi sicer zanj dovolj velika. Poleg sodnih stroškov je moral pridužiti ves vodovod. Še huje je nemara bolelo starca, da je javno mnenje bolj ali manj glasno pritrjevalo Lovreku, njegova samega pa obsojalo.

VI.

Lovrek je stopal po kolovozu med njivami, na katerih je klasje že rumenelo. Rdeči mak in sinji modrič sta poskrbela za potrebno barvitost in z jasnega neba pripeka joče sonce je osvetljevalo zlato valovje z živim bleškom. Nedeljski popoldan je bil izobilje polje kmečke gospodaje, ogledujoče rast nasadov, in iz zelenja so se pokazovali beli rokavi kakor krila velikih metuljev.

Dan je bil lep, a za spoznanje prevroč, zato je Lovrek kmalu krenil v senco jelš, ki so na vsej poti spremljale tek Ložnice.

Ljubil je to mirno stezo sredi polja, ljubil žuborenje valov, ki se je polglasno nosilo na njegova ušesa. Najlepše je bilo zvečer... Sam sredi klasja in murinov, sproščen vsakdanjosti. Danes pa se ni vzbudilo v njem pravo občutje — bil je nekako nemiren — morda po krivdi soparnega vzdušja ali morda radi morebitnega srečanja z Vido. Ni si hotel prav priznati svojega

namena — videti jo. Ker so mu bili znani redni nedeljski izleti Razborčanov, je računal z možnostjo, da so vprav danes spet v Zalesju. Le od daleč bi jo bil rad videl, samo od daleč... In nemara vseeno nanese prilika, da jo sreča s prijateljicami kje zunaj na kratkem izprehodu.

Počasi in zasanjano je šel dalje in šum padajoče vode je enakomerno bil na njegovo uho, izpričujoč mu, da se bliža onemu jezu, kjer se je nekoč lasal s trškimi pobalini. Od tistih dob je preteklo že mnogo let, dečki so dorasli v može in mladeniče in se zelo predrugačili, ni pa se spremenilo staro sovraštvo. Ulrik, na priliko, ga še vedno ne more videti. Sicer se bolj redko srečuje — samo v počitnicah, zakaj Miklausinov sin študira gimnazijo ali je morda že na visoki šoli. Vsakokrat švigne fant prihuljeno, z nelepim ognjem v po-bešenih očeh mimo njega, kakor potepeno ščene, boječe se palice in kamnov.

Lovrek je nehote nekoliko postal in zavzdihnil. Kamor pogleda, samo sovraštvo, zgolj zavist, obrekovanje in klečeplavstvo na tem ljubem božjem svetu... Kar nič ni več prijetno... V zadnjem času, morda pod vplivom raznolikih doživljajev, je radi tega češče in češče razmišljal o tujini, osobito o vrtnarskem raj v Kaliforniji, kjer bi mu bila sreča nemara milejša.

Obogatel bi, vrnil se in kupil Beli dvor... Za dobro kupnino bi ga skupuh takoj prodal, o tem je bil Lovrek trdno prepričan. In denar bi mu zagotovil tudi naklonjenost Vidine matere... Tako, nadaljeval je svojo pot, je zasanjal o svojem namišljenem povratku v domovino.

V prijetne misli zatopljen, se približal Stanovnikovemu, s senčnimi lipami prerastlemu vrtu. Kakor vedno ob poletnih nedeljah, je poln izletnikov, katerih živahno govorjenje prebudi zamišljenega fanta. Korak mu zastane, srce zatrepeče: zares, Razborčani so, in tudi Vida je med njimi. V njeni svetli poletni obleki jo takoj prepozna izmed vseh. Kaj naj stori? K njim ne more in ne mara, za spodoben umik je že prepozno, ker so ga gotovo opazili. Iz mučne zadrega ga reši tolpa mladih ljudi, samih ponemčencev, rudniških nastavljenecv, trgovskih in obrtniških pomočnikov ter dveh ali treh dijakov, ki v sklenjeni vrsti prito-potajo po prašni cesti s postaje, pojoč nemško bojno pesem "Die Wacht am Rhein." Vmes se od časa do časa zasliši v blagolasični trški nemščini: "Dol z morilci! Dol z njihovimi zavezniki!" Pozornost vseh gostov se usmeri nanje in Lovrek porabi ugodno priliko, da smukne za plot, kjer je nekoliko bolj skrit njihovim pogledom.

Tukaj, kjer ga vsaj trenutno ne morejo več dobro videti, se globoko oddahne in radovedno zasleduje pohod rjoveče, cesto zapirajoče rajde, ki v tistem trenutku izgine za Dimeschovo hišo proti sredini trga.

"Kaj se je neki zgodilo, da tako vrešči?" vpraša pismono-

šo, hitečega na postajo po pošto.

"Ali še ne veste? V Sarajevu so danes umorili prestolonaslednika in njegovo ženo."

"Kdo, kdo?"

"Ne vem nič natančnega."

Lovrek še ni popolnoma do-umel pomena zlokobne vesti in osupel strmel za odhajajočim množakom, ko se razkrajajoča tolpa iznenada spet vrne. Mlada bedasta usta vinjenih, od kričanja zaripljih obrazov so široko odprta, kličejo in tulijo. Lovrek se jim umakne čisto k plotu, nadejajoč se, da ga puste v miru. V nesrečo je med njimi Ulrik, ki kot abiturient že uživa nekoliko prezgodnje počitnice. Mahaje z roko, ustavlja vrsto.

"Glejte ga, srbskega prijatelja!" zavpije že od daleč. Drhal kriknin, z Ulrikom na desnem krilu, zdavi proti njemu.

"S poti!" se razkorači Miklausinov sin.

"Za vse je dovolj prostora!" odvrne Lovrek in se ne gane.

"S poti!" ponovi Ulrik trmoglavo. "Zavezniki zločincev se ne bodo repenčili na naših cestah."

"S pijanci se ne prerekam," se vnezvolji Lovrek, potisne nasilnika na stran in gre svojo pot. (Dalje prihodnjič)

Lovrek je nehote nekoliko postal in zavzdihnil. Kamor pogleda, samo sovraštvo, zgolj zavist, obrekovanje in klečeplavstvo na tem ljubem božjem svetu... Kar nič ni več prijetno... V zadnjem času, morda pod vplivom raznolikih doživljajev, je radi tega češče in češče razmišljal o tujini, osobito o vrtnarskem raj v Kaliforniji, kjer bi mu bila sreča nemara milejša.

Obogatel bi, vrnil se in kupil Beli dvor... Za dobro kupnino bi ga skupuh takoj prodal, o tem je bil Lovrek trdno prepričan. In denar bi mu zagotovil tudi naklonjenost Vidine matere... Tako, nadaljeval je svojo pot, je zasanjal o svojem namišljenem povratku v domovino.

V prijetne misli zatopljen, se približal Stanovnikovemu, s senčnimi lipami prerastlemu vrtu. Kakor vedno ob poletnih nedeljah, je poln izletnikov, katerih živahno govorjenje prebudi zamišljenega fanta. Korak mu zastane, srce zatrepeče: zares, Razborčani so, in tudi Vida je med njimi. V njeni svetli poletni obleki jo takoj prepozna izmed vseh. Kaj naj stori? K njim ne more in ne mara, za spodoben umik je že prepozno, ker so ga gotovo opazili. Iz mučne zadrega ga reši tolpa mladih ljudi, samih ponemčencev, rudniških nastavljenecv, trgovskih in obrtniških pomočnikov ter dveh ali treh dijakov, ki v sklenjeni vrsti prito-potajo po prašni cesti s postaje, pojoč nemško bojno pesem "Die Wacht am Rhein." Vmes se od časa do časa zasliši v blagolasični trški nemščini: "Dol z morilci! Dol z njihovimi zavezniki!" Pozornost vseh gostov se usmeri nanje in Lovrek porabi ugodno priliko, da smukne za plot, kjer je nekoliko bolj skrit njihovim pogledom.

Tukaj, kjer ga vsaj trenutno ne morejo več dobro videti, se globoko oddahne in radovedno zasleduje pohod rjoveče, cesto zapirajoče rajde, ki v tistem trenutku izgine za Dimeschovo hišo proti sredini trga.

"Kaj se je neki zgodilo, da tako vrešči?" vpraša pismono-

šo, hitečega na postajo po pošto.

"Ali še ne veste? V Sarajevu so danes umorili prestolonaslednika in njegovo ženo."

"Kdo, kdo?"

"Ne vem nič natančnega."

Lovrek še ni popolnoma do-umel pomena zlokobne vesti in osupel strmel za odhajajočim množakom, ko se razkrajajoča tolpa iznenada spet vrne. Mlada bedasta usta vinjenih, od kričanja zaripljih obrazov so široko odprta, kličejo in tulijo. Lovrek se jim umakne čisto k plotu, nadejajoč se, da ga puste v miru. V nesrečo je med njimi Ulrik, ki kot abiturient že uživa nekoliko prezgodnje počitnice. Mahaje z roko, ustavlja vrsto.

"Glejte ga, srbskega prijatelja!" zavpije že od daleč. Drhal kriknin, z Ulrikom na desnem krilu, zdavi proti njemu.

"S poti!" se razkorači Miklausinov sin.

"Za vse je dovolj prostora!" odvrne Lovrek in se ne gane.

"S poti!" ponovi Ulrik trmoglavo. "Zavezniki zločincev se ne bodo repenčili na naših cestah."

"S pijanci se ne prerekam," se vnezvolji Lovrek, potisne nasilnika na stran in gre svojo pot. (Dalje prihodnjič)

šo, hitečega na postajo po pošto.

"Ali še ne veste? V Sarajevu so danes umorili prestolonaslednika in njegovo ženo."

"Kdo, kdo?"

"Ne vem nič natančnega."

Lovrek še ni popolnoma do-umel pomena zlokobne vesti in osupel strmel za odhajajočim množakom, ko se razkrajajoča tolpa iznenada spet vrne. Mlada bedasta usta vinjenih, od kričanja zaripljih obrazov so široko odprta, kličejo in tulijo. Lovrek se jim umakne čisto k plotu, nadejajoč se, da ga puste v miru. V nesrečo je med njimi Ulrik, ki kot abiturient že uživa nekoliko prezgodnje počitnice. Mahaje z roko, ustavlja vrsto.

"Glejte ga, srbskega prijatelja!" zavpije že od daleč. Drhal kriknin, z Ulrikom na desnem krilu, zdavi proti njemu.

"S poti!" se razkorači Miklausinov sin.

"Za vse je dovolj prostora!" odvrne Lovrek in se ne gane.

"S poti!" ponovi Ulrik trmoglavo. "Zavezniki zločincev se ne bodo repenčili na naših cestah."

"S pijanci se ne prerekam," se vnezvolji Lovrek, potisne nasilnika na stran in gre svojo pot. (Dalje prihodnjič)

Dokumenti in beležke za hraniti

Košček papirja je največkrat samo košček papirja, ki ima samo trenutni pomen, včasih pa je izredno velikega pomena v življenju posameznikov. Dokumenti raznih vrst dostikrat dokazujejo, da smo plačali to ali ono, da smo upravičeni do penzije ene ali druge vrste, da smo lastniki raznih vrednot, da smo upravičeni dediči tega ali onega in tako dalje v neskončnost. Prav tako važne so včasih razne beležke, ki jih sami vodimo.

Na primer, mi kupujemo varnostne bonde Zedinjenih držav, kar je dobra in varna investicija. Te bonde hranimo v bolj ali manj varnih prostorih. Za primer, da so nam taki bondi ukradeni ali da nam zgorejo, je velike važnosti, da imamo seznamek teh bondev z ozirom na nominalno vrednost, čas nakupa in serialne številke vsakega posameznega bonda. Ako imamo take podatke, nam zakladniški departament Zedinjenih držav nadomesti izgubljene, ukradene ali zgorele bonde. Tak seznamek bondev je priporočljivo hraniti v duplikatih na več krajih.

Kdor plačuje kakršne koli nakupe ali obveznosti s čeki, naj hrani take izmenjavne čeke, ki jih banka vrne, vsaj dve leti. Čeki za važna plačila naj se hranijo delj časa. Izmenjavni ček je dostikrat najboljšje potrdilo, da je bil ta ali oni račun plačan.

Buy Savings Bonds REGULARLY

HELP WANTED MALE

Men: Work Now Available In Our Suburban Detroit Area

Die Sinkers - Trimmer Diemaker Die Repairmen

GOOD WAGES — EXCELLENT WORKING CONDITIONS IN COMPLETELY MODERN SHOP IN SUBURBAN DETROIT

WRITE TO

KROPP FORGE ORDNANCE CO.

P. O. Box 3098, Melvindale, Mich.

or you may be interviewed at KROPP FORGE CO.

Priporočljivo je, da se taki čeki hranijo obenem z mesečnimi bančnimi računi (statements).

Za vsako uposleno osebo je važna kartica socialne zavaroval